

**UCHWAŁA NR III/28/2018
RADY GMINY GRABICA
z dnia 28 grudnia 2018 r.**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodzin w Gminie Grabica na lata
2018 – 2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 994; zm.: Dz. U. z 2018 r. poz.1000, poz. 1349, poz. 1432), art. 176 ust.1 w związku z art 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz.998; zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1076, poz. 1544, poz. 416) Rada Gminy w Grabicy uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodzin w Gminie Grabica na lata 2018 – 2020 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Grabica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Dariusz Kalisiak
Dariusz Kalisiak

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr III/28/2018
Rady Gminy Grabica
z dnia 28 grudnia 2018 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZIN

W GMINIE GRABICA

NA LATA 2018 – 2020

Grabica 2018

I. WSTĘP

Rodzina to podstawowa komórka składająca się z rodziców i dzieci. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Stanowi ona pierwsze naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze, z którym styka się dziecko. Szczególnie dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspakaja jego potrzeby. Z punktu widzenia potrzeb dziecka, naturalna rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewnienia bezpieczeństwa emocjonalnego, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym.

Rodzina w sposób świadomy lub nieświadomy wpływa na osobowość dziecka, przekazując mu system własnych wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie.

Właściwe funkcjonowanie rodziny jest uzależnione od spełnienia wielu istotnych funkcji takich jak: zaspakajanie podstawowych potrzeb dziecka, dostarczanie właściwych wzorców zachowań, przekazywanie i przyswajanie wartości, norm i zasad współżycia w danym społeczeństwie, rozwijanie i poszerzanie kontaktów międzyludzkich. Pełnienie funkcji wychowawczej przez rodziców wymaga także zapewnienia możliwości rozwoju fizycznego i umysłowego, przygotowania do samodzielnego życia.

System wspierania rodziny i pieczy zastępczej został utworzony ze względu na:

- dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności,
- dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci,
- w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczną ochroną dzieci i pomocą dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Rodziny dotknięte nimi bez pomocy z zewnątrz często nie potrafią sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązać swoich problemów i wyjść z sytuacji

kryzysowych. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej. Działania te mogą być skuteczne jedynie przy założeniu, że będą współpracować wszystkich instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Praca z rodziną ma na celu przywrócenie jej prawidłowego funkcjonowania poprzez umożliwienie jej odzyskania lub nabycia umiejętności prawidłowego pełnienia ról opiekuńczo – wychowawczych i społecznych, aby dziecko pozostało w naturalnej rodzinie.

Podstawowym założeniem Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Realizowane w ramach Programu działania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną.

II. PODSTAWY PRAWNE DO REALIZACJI PROGRAMU:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2137)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1030 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.),
- Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grabica na lata 2014 – 2018,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Grabica na lata 2016 – 2020.

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gminę Grabica zamieszkuje 6 071 mieszkańców . Z różnych form pomocy w 2017 roku korzystało 187 rodzin w tym 93 rodziny z dziećmi. W rodzinach tych było 547 osób. Rodziny korzystały ze wsparcia w szczególności z powodu: ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej niepełnosprawności lub ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych oraz z powodu alkoholizmu.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Piotrkowie Trybunalskim wynika, że na koniec 2017 r. zarejestrowanych było 149 osób bezrobotnych, w tym 79 kobiet. Z prawem do zasiłku dla bezrobotnych były zarejestrowane 22 osoby.

Bezrobocie jest więc głównym czynnikiem mającym negatywny wpływ na funkcjonowanie rodzin. Prowadzi często do marginalizacji, obniżenia poziomu potrzeb bytowych i całokształtu bytowania. W rodzinach takich często występuje alkoholizm, złe warunki socjalno – bytowe, problemy w zakresie opieki nad dziećmi. Złe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowanie obowiązku szkolnego, demoralizacji. Brak odpowiedniego specjalistycznego wsparcia dla tych rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej.

Z informacji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim wynika, że w pieczy zastępczej na dzień 31 grudnia 2017 r. umieszczonych było 9 dzieci w tym 5 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych, 2 dzieci w rodzinach zastępczych niespokrewnionych i 2 dzieci w Domu Dziecka.

Dane uzyskane z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim wskazują, że 19 rodzin jest objętych opieką kuratora w tym:

- 12 rodzin z nadzorem kuratora w zakresie opiekuńczo – wychowawczym,
- 7 rodzin z nadzorem kuratora w sprawach karnych nieletnich.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego z 2017 r. wynika, że w 23 rodzinach wszczęto procedury „Niebieskiej Karty” (w tym 4 rodziny z dziećmi).

Z usług Punktu Konsultacyjnego w Kamocinie w 2017 roku korzystało 26 osób w tym 8 kobiet i 18 mężczyzn. W grupie kobiet jedna kobieta była uzależniona, 7 kobiet współuzależnionych (w tym jedna ofiara przemocy). W grupie mężczyzn 18 jest uzależnionych (w tym 4 sprawców przemocy).

Na terenie Gminy Grabica znajdują się 4 szkoły podstawowe, 2 gimnazja, 1 szkoła ponadgimnazjalna oraz 2 Punkty Przedszkolne.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w 2017 r. przeprowadzono rozmowy motywacyjne w celu podjęcia leczenia odwykowego z 6 osobami nadużywającymi alkoholu.

Diagnozowanie pozwala na wskazanie form pomocy niezbędnych dla rodzin znajdujących się w sytuacji zagrożenia. Znajomość potencjału i dostępność usług daje możliwość formułowania celów i zadań, które mogą stanowić spójny system działania na rzecz rodzin borykających się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ma na celu zapewnienie skutecznej pomocy rodzinie przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci oraz ich ochrony i pomocy polegającej na współpracy osób, instytucji i organizacji.

IV. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY:

Wspieranie rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

V. CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodzin i dzieci.
2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji.
3. Podejmowanie działań edukacyjnych i profilaktycznych na rzecz rodzin.

VI. ZADANIA

Cel szczegółowy 1.

Zadania	Wskaźniki działań	Termin realizacji	Realizatorzy
Zapewnienie pomocy materialnej rodzinom ubogim	- liczba rodzin i dzieci objętych pomocą, - liczba i forma udzielonej pomocy	2018 - 2020	GOPS w Grabicy
Objęcie dzieci dożywianiem	- liczba dzieci korzystających z posiłków, - liczba rodzin korzystających z pomocy Banku Żywności	2018 - 2020	GOPS w Grabicy
Zapewnienie środków finansowych na pobyt dzieci w rodzinach zastępczych, rodzinnym domu dziecka, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówkach	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych placówkach, - wysokość środków	2018 - 2020	GOPS w Grabicy, Urząd Gminy w Grabicy

opiekuńczo – terapeutycznych lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	finansowych przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach		
Zapewnienie środków finansowych na zatrudnienie asystenta rodziny	- liczba zatrudnionych asystentów, - liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny	2018 - 2020	GOPS w Grabicy
Zapewnienie dostępności do poradnictwa specjalistycznego oraz informowanie o miejscach, w których można uzyskać pomoc	- liczba osób i rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego	2018 - 2020	GOPS w Grabicy, radca prawny

Cel szczegółowy 2 i 3.

Zadania	Wskaźniki działań	Termin realizacji	Realizatorzy
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami oraz analiza sytuacji rodzin i ustalenie przyczyn sytuacji kryzysowych w rodzinie	- liczba rodzin monitorowanych i poddanych analizie	2018 - 2020	GOPS w Grabicy, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy, Policja,
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, placówkami oświatowymi, w celu podejmowania wspólnych działań profilaktycznych	-liczba podjętych interwencji. - liczba rodzin objętych wsparciem	2018 - 2020	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu
Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i z Zespołem Interdyscyplinarnym Przeciwdziałania Przemocy	- liczba osób, które podjęły terapię, liczba osób, które podjęły i ukończyły leczenie odwykowe - liczba założonych „Niebieskich Kart”	2018 -2020	GOPS w Grabicy, GKRPA w Grabicy, Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy
Podejmowanie działań na rzecz powrotu dzieci umieszczonych w w pieczy zastępczej do rodziny naturalnej	- liczba dzieci powracających do rodzin naturalnych	2018 - 2020	GOPS w Grabicy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Tryb.
Prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach dla dzieci , młodzieży i rodziców z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom	- liczba uczestników, - liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych	2018 - 2020	GKRPA w Grabicy, placówki oświatowe
Udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej	- liczba rodzin objętych pracą socjalną	2018 - 2020	GOPS w Grabicy

VII. PLANOWANE EFEKTY PROGRAMU

1. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi
2. Wzmocnienie roli i funkcji rodziny biologicznej.
3. Wzrost poziomu zaspokojenia potrzeb dzieci i rodzin w zakresie opieki i wychowania oraz potrzeb bytowych.
4. Rozwój współpracy pomiędzy różnymi grupami społecznymi, organizacjami pozarządowymi i instytucjami realizującymi Program.
5. Zapobieganie (**przeciwdziałanie**) umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.
6. Umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej.

VIII. REALIZATORZY

1. Urząd Gminy w Grabicy,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grabicy,
3. Placówki oświatowe z terenu Gminy Grabica,
4. Policja
5. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb.,
6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grabicy,
7. Punkt Konsultacyjny w Kamocinie,
8. Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Grabica.
9. Zakłady opieki zdrowotnej
10. Organizacje pozarządowe
11. Radca prawny

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodzin w Gminie Grabica na lata 2018 – 2020 odbywać się będzie ze środków budżetu gminy oraz z dotacji celowych budżetu państwa. Środki finansowe na realizację Programu w latach następnych będą uchwalane corocznie przez Radę Gminy Grabica.

X. MONITORING PROGRAMU

Koordynatorem Programu będzie Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grabicy. Na podstawie uzyskanych od realizatorów Programu danych w terminie do 31

marca każdego roku Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grabicy będzie składać Radzie Gminy Grabica sprawozdanie z realizacji Programu.

Gminny Program Wspierania Rodzin jest dokumentem otwartym, będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb.